

II.

Nye Bidrag til Vest-Grønlands Flora

af

L. Kolderup Rosenvinge.

1896.

Siden mit «Andet Tillæg til Grønlands Fanerogamer og Kar-sporeplanter» udkom i 1892 i Meddelelser om Grønland III, 3, er der efter blevet foretaget adskillige Indsamlinger af Landplanter i den danske Del af Vest-Grønland. Paa de af Kommisionen for Grønlands Undersøgelse udsendte Expeditioner samledes saaledes Planter i 1892 af Adjunkt M. P. A. Traustedt i Disko-Partiet og i 1894 af Cand. polyt. A. Jessen paa den af Lieut. C. Moltke ledede Expedition i det sydligste Parti, især paa Yderlandet og Øerne syd for Julianehaab. Enkelte Planter paa denne Expedition samledes af Lieut. F. B. Petersen. Paa Ingolf-Expeditionen i 1895 foretog Stud. mag. C. Ostenfeld Hansen Indsamlinger ved Kolonierne Holstensborg, Sukkertoppen og Godthaab samt i det Indre af Ameralik-Fjorden. Endelig har Pastor P. H. Sørensen i Egedesminde, som allerede havde leveret Bidrag til «Andet Tillæg», næsten hvert Aar sendt nye Samlinger af Landplanter, dels fra Disko-Partiet, dels fra Nordre Strømfjord og Godthaabs-Egnen.

Alle disse Samlinger, som ere afgivne til Universitetets Botaniske Museum i Kjøbenhavn, ere blevne bestemte af mig, og de nye Voxesteder ere opførte i efterfølgende Fortegnelse.

Efterhaanden som den danske Del af Vest-Grønland er

blevet bedre undersøgt i botanisk Henseende, er det naturligvis vanskeligere at gjøre nye Fund, især naar Undersøgelserne, som i mange af de foreliggende Tilfælde, have været foretagne paa Steder, som tidligere have været besøgte af Botanikere, eller paa mindre gunstige Aarstider. Den efterfølgende Liste indeholder, som man vil se, heller ingen for Floraen nye Arter; derimod frembyder den et betydeligt Antal nye Voxesteder, og flere af disse have en særlig Interesse, fordi de paagjældende Arter derved have vist sig at have et større Udbredningsomraade i Grønland end tidligere kjendt. Saaledes er den kjendte Nordgrænse blevet flyttet mod Nord for følgende Arter: *Cornus suecica*, *Pedicularis euphrasioides*, *Oxycoccus palustris*, *Hieracium dovrense** *groenlandicum*, *Potamogeton heterophyllus*, *Carex deflexa*, *Aira flexuosa*, *Lycopodium complanatum*, *Lastrea spinulosa*, medens Sydgrænsen er blevet flyttet mod Syd for *Linnæa borealis*, *Carex rupestris*, *Glyceria Langeana*.

Om de paa Pearys Expeditioner samlede Planter er der hidtil kun publiceret en mindre Afhandling af W. Meehan: «A contribution to the flora of Greenland» (Proceedings of the Academy of Natural Sciences of Philadelphia 1893), der indeholder en Fortegnelse over Planter, som samledes i 1891 og 1892 af Forf. og Dr. Burk mellem 63° (64°) og 78° n. Br. Da denne Liste imidlertid er ganske upaalidelig, hvad der dels ses ved første Øjekast, dels er blevet yderligere godtgjort af Th. Holm (Contribution to the Flora of Greenland. Proceed. of the Acad. of Nat. Sc. of Philadelphia 1895), som har havt Lejlighed til at undersøge nogle originale Exemplarer, har jeg nøjedes med at optage et Par Arter, hvis Bestemmelse Th. Holm har verificeret, idet jeg førvrigt henviser til de to smaa Afhandlinger.

I efterfølgende Liste ere Arterne anførte i samme Orden som i «Consp. flor. Groenl.» De efter Findestederne anførte Bogstaver betegne Findernes Navne, saaledes: O. H. = Ostendorf Hansen; J. = Jessen; S. = Sørensen; T. = Traustedt.

Lathyrus maritimus (L.) Fr. — Indløbet til Tasiusak i N. Sermilik, $61^{\circ} 8'$, blomstr. 22. Sept., Vestsiden af Sermersok $60^{\circ} 17'$, SO-Siden af Tusardluarnak ved Mundingens af Tasermiut $60^{\circ} 7'$ (J.).

Rubus Chamaemorus L. — Ved Godthaab (Kasigiánguit) bemærkedes kun Hunplanter; dog synes den her at sætte moden Frugt (O. H.).

Potentilla palustris (L.) Scop. — Ekaluit i Ameralik¹⁾ (O. H.).

Potentilla aoserina L. β , *groenlandica* Ser. — Hunde Eiland (S.).

Potentilla Vahliana Lehm. — Disko-Fjord (S.).

Potentilla nivea L. f. *subquinata* Lge. — Disko-Fjord (S.).

Sibbaldia procumbens L. — Kronprinsens Eiland (S.).

Hippuris vulgaris L. f. *nana*, 7—8 ctm. alta, foliis ca. 7 in verticillis, 1 ctm. longis, internodiis duplo longioribus. — Blomstrende. Angisek, Kitsigsut-Øerne $59^{\circ} 58'$ (J.).

Callitricha verna Kütz. β , *minima* (Hpp.) — Jakobshavn (S.).

Chamaenerium angustifolium (L.) Spach. — Godhavn (S.), Tiggak i N. Strømfjord (S.), Ameralik (O. H.) — Blomstringstiden afhænger meget af Stedets Beliggenhed og er formodentlig ogsaa forskjellig i de enkelte Aar. Ved Godhavn var Arten saaledes nær ved at springe ud i Midten af Juli 1892, ved Tiggak i N. Strømfjord var den uden Blomst i Slutningen af Juli 1894, og paa Simiutak ved Sardlok $60^{\circ} 34'$ fandtes den d. 31. Aug. 1894 med Knopper, der vare langt fra at springe ud.

Chamaenerium latifolium (L.) Spach β , *ambiguum* Th. Fr. et Lge. — Godhavn (T.). De to foreliggende Exemplarer stemme godt med Originalexemplarerne. Blomsterne ere noget mindre end sædvanligt hos Hovedarten, hos hvilken de forøvrigt variere betydeligt i Størrelse.

Melandrium triflorum (R. Br.) J. Vahl. — Disko-Fjord (T., S.), Tiggak (S.).

¹⁾ Dette Sted ligger i det Indre af Fjorden ved dennes sydlige Arm, Ameragdla, og maa ikke forvexes med den i den ydre Del af Fjorden liggende Lokalitet af samme Navn.

Sagina Linnae Presl. f. 4-mera. — Portusok, Ø ved Sukkertoppen (O. H.).

Alsine verna L. β , *propinqua* (Rich.) — Ekaluit i Ameralik (O. H.).

Stellaria longipes Goldie α , *stricta* Ledeb. (Fl. Ross. I, p. 386). — Ved Ekaluit i Ameralik fandt Ostenfeld Hansen store, c. 20 Ctm. lange, Exemplarer, som foruden ved Størrelsen afveg fra de sædvanlige grønlandske Exemplarer ved en frisk grøn Farve og ved, at Stænglerne vare mere eller mindre langhaared, medens denne Art i Grønland ellers er blaagrøn og glat og sædvanlig noget lavere (β *humilis* Ledeb. Cfr. Lge Consp. fl. Groenl. II, p. 244). Behaaringen varierer dog betydeligt; stærkest haared ere de unge, ikke blomstrende Stængler. Planterne voxede i Krat.

Cerastium vulgatum L. (Hovedarten). — Tusardluarnak ved Tasermiut $60^{\circ} 7'$ (J.).

Draba alpina L. — Maligiak paa Disko (S.), Akungnak pr. Egedesminde (S.).

Draba nivalis Liljebl. — Nunatak paa Verhoef Gletscher (W. Meehan, teste Th. Holm).

Draba Wahlenbergii Hartm. — Disko-Fjord (T.). De fleste Exemplarer høre til f. *heterotricha*, et enkelt til f. *glabrata*. Blomstrede 23. Juni.

Cardamine pratensis L. — Lichtenau (Lieut. F. B. Petersen), Vestsiden af Sermersok $60^{\circ} 17'$, i begyndende Blomstring 28. Aug. 94. (f. *angustifolia*) (J.).

Arabis Holboellii Horn. — Ekaluit i Ameralik (O. H.). Med Blomster og Frugter 22. Juli 95; fleraarig.

Thalictrum alpinum L. — Tiggak i N. Strømfjord (S.).

Ranunculus hyperboreus [Rotb. — Sardlok-Øen $60^{\circ} 32'$, uden Blomt 13. Juli (J.).

Ranunculus nivalis L. — Blaafjeld paa Disko, blomstr. 22.— 26. Juni 92 (T.).

Ranunculus lapponicus L. — Tiggak i N. Strømfjord (S.), Ekaluit i Ameralik, i Moskjær, med Frugt 22. Juli 95 (O. H.).

Ranunculus reptans L. — Indsø ved Jakobshavn (S.).

Ranunculus acer L. — Tasiusak og Ekaluit i N. Sermilik, $61^{\circ} 7' - 8'$, blomstr. 22. og 25. Septbr. 95 (J.), Akia $60^{\circ} 38'$ (J.), Anoritok i Unartok-Fjord $60^{\circ} 29'$ (J.), Tasersuak i Tasermiut (J.), de tre sidste Steder f. *multifida*.

Coptis trifolia (L.) Salisb. — Tiggak i N. Strømfjord $67^{\circ} 32'$ (S.), (tidligere Nordgrænse $67^{\circ} 15'$), blomstrende og med Frugt fra det foregaaende Aar ult. Juli; flere Steder paa Kitsigsut-Øerne, blomstr. 10.—26. Aug. 94 (J.).

Saxifraga cernua L. — Jakobshavn, endnu ikke blomstr. 15. Maj 90 (S.), Tiggak i N. Strømfjord (S.).

Saxifraga aizoides L. — Tiggak i N. Strømfjord, steril (S.).

Sedum Rhodiola DC. — Tiggak i N. Strømfjord (S.).

Sedum annuum L. — Imilik i Godthaabs-Fjord (S.).

Sedum villosum L. — Nedenfor Mugsortut i Igaliko-Fjord, blomstr. 2. Sept. 94 (J.).

Cornus suecica L. — Godhavn $69^{\circ} 14'$ (S.), Egedesmindes Ø, med moden Frugt 28. Sept. 93 (S.), Umanak i Godthaabs-Fjord (S.), Inuarugdligak $60^{\circ} 23'$, yderligt beliggende Ø, blomstr. ult. Juli 94 (J.) — Tidligere Nordgrænse $65^{\circ} 47'$.

Plantago maritima L. var. *borealis* (Lge). — Ekaluit i Ameralik, ved Stranden (O. H.).

Armeria vulgaris Willd. — Paa Itivsalik og Kimatulivigsalik blandt Kitsigsut-Øerne, ca. 60° , samlede Jessen en meget lav Form, henholdsvis 1—2 Ctm. og 2— $3\frac{1}{2}$ Ctm. høj, den første med næsten siddende Hoveder. Disse Dværgexemplarer have glatte Blade men stærkt haarede Skafter og lyse Svæbblade, og de ligne saaledes mest var. *maritima* (Willd.). — Var. *sibirica* (Turcz.) fandtes ved Disko-Fjord (T.).

Pinguicula vulgaris L. — Umanak i Godthaabs-Fjord, ved at springe ud 19. Juni 91 (S.), Ekaluit i Ameralik (O. H.), Tasersuak i Tasermiut (J.).

I Ameralik-Fjord fandt Ostenfeld Hansen flere Exemplarer med misdannede Blomster. 2 af disse havde 6 Bægerflige; i

den ene Blomst sad den overallige Bægerflig fortil i Medianen, lige for Sporen, i den anden noget til Siden for Medianen. I begge Blomster var Kronen normal med 5 Flige. I andre Blomster vare 1 eller 2 Bægerflige forlængede i en kronbladagtig Del, medens den basale Del var grøn og havde den sædvanlige Beskaffenhed. I en Blomst var det Tilfældet med begge de to forreste Bægerflige, i to andre med en af de samme. Disse petaloide Bægerflige bare gjerne en lille Sidelap paa den bort fra Medianen vendte Side.

Pedicularis lapponica L. — Disko-Fjord, blomstr. Juni 92 (T.), Godthaab (A. Dahl), Ekaluit i Ameralik (O. H.).

Pedicularis euphrasiooides Steph. — Disko-Fjord, c. $69^{\circ} 30'$, blomstr. Juni (S.). — Tidligere kjendte Nordgrænse $68^{\circ} 45'$.

Pedicularis lanata Cham. — Disko-Fjord (T., S.).

Rhinanthus minor Ehrh. — Simiutak ved Sardlok $61^{\circ} 34'$ (J.).

Euphrasia latifolia Pursh. — Ifølge Wettstein (Monographie der Gattung Euphrasia. Leipzig 1896, P. 136) er *E. officinalis* β , *latifolia* Lge en selvstændig Art og ifølge samme Forf. hører *E. off. α* Lge (Consp. fl. gr. p. 79) formodentlig til samme Art. Den forekommer forøvrigt i Labrador, Cumberland, Lapland, arkt. Norge og nordl. Finland.

Stenhammaria maritima (L.) Rchb. — Tiggak i N. Strømfjord (S.).

Thymus Serpyllum L. var. *prostrata* Horn. — Ekaluit i Ameralik, paa Moræneskraaning med spredt Vegetation (O. H.).

Gentiana nivalis L. — Ekaluit i Ameralik (O. H.).

Pleurogyne rotata (L.) Gris. — Tasiusak i N. Sermilik, blomstr. 24. Sept. 94 (J.).

Pyrola rotundifolia L. var. *grandiflora* (Rad.) — Denne Varietet lader sig ikke adskille som Art fra *P. rotundifolia*, da den er næje forbundet med Hovedarten ved Mellemformer. Saaledes stemmede nogle af de af Ostenfeld Hansen ved Ekaluit i Ameralik samlede Exemplarer med Varieteten, medens andre ikke vare væsentlig forskjellige fra Hovedarten.

Pyrola minor L. — Jakobshavn (S.), Tunulik, Kitsigsut-Øerne
59° 56', i Knop 20. Aug. 94 (J.).

Arctostaphylos alpina (L.) Spr. — Disko-Fjord, blomstr. Juni
og Juli. (T., S.).

Ledum palustre L. var. *groenlandicum* (Oed.) — Egedesminde,
med moden Frugt i Aug. 92 (T.).

Oxycoccus palustris Pers. — Hunde Eiland 68° 52', steril i
Juni 90 (S.). — Tidligere kjendte Nordgrænse 64° 32'.

Vaccinium Vitis idaea L. β , *pumilum* Horn. — Tiggak i N.
Strømfjord (S.), Umivik (S.), Ekaluit i Ameralik (O. H.). Paa
sidstnævnte Sted fandtes kraftige Exemplarer, paa hvilke Bladene
ikke ere meget mindre end hos Hovedarten, men Blomsterne
stærkt røde.

Linnaea borealis L. (Gronov.) — Laylandet ved Fjorden tæt
NO. for Ivnarsuak ved Tasermiut 60° 13', blomstr. 15. Aug.
94 (F. B. Petersen). — Tidligere kjendte Sydgrænse 61° 13'.

Campanula rotundifolia L. — Som tidligere af mig bemærket
(Andet Tillæg, etc., Medd. om Grønl. III, 3 p. 694) findes, især
i det sydlige Grønland, undertiden Former af var. *arctica* Lge,
som nærme sig til *C. groenlandica* Berl. Saadanne smaa Planter
med stærktaabne Kroner og korte Bægerblade ere ogsaa fundne
af Jessen, f. Ex. i N. Sermilik-Fjord n. f. Julianehaab og i
Unartok-Fjord. De synes at vise, at *C. groenlandica* ikke er
artsforskjellig fra *C. rotundifolia*.

Hieracium nigrescens Willd. * *lividorubens* Almqu. — Ovenpaa
Storfjeldet ved Julianehaab, c. 1000' o. H., med Blomster og
Frugter 20. Sept. 94 (J.).

Hieracium nigrescens Willd. * *hypareticum* Almqu. — Sadlen
(S.), ovenpaa Storfjeldet ved Julianehaab, c. 1000' o. H., med
Blomst og Frugt 20. Sept. 94 (J.).

Hieracium dovreense Fr. * *groenlandicum* Almqu. — Tiggak i
N. Strømfjord 67° 32' (S.), Sadlen (S.). — Tidligere kjendte
Nordgrænse 65° 57'.

Artemisia borealis Pall. — Ritenbenk, med Frugt Aug. 92 (T.).

Antennaria dioica (L.) Gärtn. var. *hyperborea* Don. — Ekaluit i Ameralik (O. H.).

Matricaria inodora L. β , *phaeocephala* Rupr. — Tasersuak i Tasermiut, et kraftigt Exemplar med 6 Kurve (J.).

Rumex Acetosa L. — Kekertarsuk ved Sydprøven $60^{\circ} 29'$ (J.).

Rumex Acetosella L. — Ved Jakobshavns Isfjord (S.).

Alnus ovata (Schrank). — Angives af Pastor Sørensen at være fundet ved Godthaab i Nærheden af Skibshavnen; ellers paa denne Breddegrad kun fundet i det Indre af Landet. Ekaluit i Ameralik (O. H.).

Potamogeton heterophyllus Schreb. — Rød-Elv, Disko, steril (S.). — Tidligere kjendte Nordgrænse c. 67° .

Potamogeton pusillus L. Jakobshavn, steril 8. Aug. 92 (S.).
Bladene indtil 8 Ctm. lange og $1\frac{1}{3}$ Mm. brede.

Habenaria albida (L.) R. Br. — Imilik ved Jakobshavns Isfjord (S.).

Corallorhiza innata R. Br. — Engelskmands-Havn ved Godhavn (S.), Ekaluit i Ameralik (O. H.).

Triglochin palustre L. — Jakobshavn (S.).

Tofieldia coccinea Rich. — Den i And. Till. p. 712 angivne Breddegrad for det eneste Findested paa Vestkysten er ikke rigtig; den er $70^{\circ} 45'$ ifølge Meddelelse fra Dr. S. Hansen.

Juncus castaneus Sm. — Kingitok 6. Aug. 89 (S.).

Juncus trifidus L. — Igdlumiut Juli 92 (S.).

Juncus arcticus Willd. — Godthaab (A. Dahl).

Scirpus caespitosus L. — Kingitok 6. Aug. 92. (S.).

Carex gynocrates Wormsk. — Ekaluit i Ameralik (O. H.).

Carex nardina Fr. — Tiggak i N. Strømfjord (S.).

Carex capitata L. — Igdlumiut, Aug. 91. (S.).

Carex rupestris All. — Disko-Fjord (S.), Godthaab $64^{\circ} 11'$ (S.). — Tidligere kjendte Sydgrænse c. $66^{\circ} 45'$.

Carex festiva Dew. — Pakitsok (S.), Ekaluit i N. Sermilik $61^{\circ} 7'$ (J.).

Carex vitilis Fr. — Ekaluit i N. Sermilik $61^{\circ} 7'$ (J.).

Carex alpina Sw. — Tasiusak i N. Sermilik $61^{\circ} 6'$ (J.).

Carex atrata L. — Nedenfor Mugsortut-Fjeld i Igalko-Fjord (J.).

Carex misandra R. Br. — Mc. Cormick Bay (W. Meehan, teste Th. Holm).

Carex stylosa C. A. Mey. — Storfjeldet ved Julianehaab 1000' o. H. (J.), Naparsivik, en af Kitsigsut-Øerne, c. 60° .

Carex deflexa Horn. — Rodebay $68^{\circ} 20'$ (S.) Tidligere kjendte Nordgrænse $65^{\circ} 25'$.

Carex pulla Good. — Jakobshavn (S.).

Elymus arenarius L. β , *villosum* E. Mey. — Vestsiden af Sermersok $60^{\circ} 17'$, 3—600' o. H. (J.). Axet rødligt anløbet, særlig Yderavnerne; dette forekommer ogsaa paa andre grønlandske Exemplarer.

Alopecurus alpinus Sm. — Blaafjeld paa Disko (T.).

Anthoxanthum odoratum L. — Nedenfor Mugsortut i Igalko-Fjord (J.).

Calamagrostis purpurascens R. Br. — Imilik ved Jakobshavns Isfjord (S.).

Aira flexuosa L. β , *montana* Trin. — Godhavn $69^{\circ} 14'$ (S.). Ekaluit i Ameralik (O. H.). — Tidligere kjendte Nordgrænse for Arten $66^{\circ} 58'$.

Aira alpina L. β , *vivipara*. — Flere af Kitsigsut-Øerne c. 60° (J.).

Glyceria arctica Hook. — Jakobshavn, dels typiske Exemplarer, dels var. *laxa* Lge (S.).

Glyceria Langeana Berl. — Ved Stranden paa Sukkertoppens Ø, $65^{\circ} 25'$ (O. H.). De tæt tuede Exemplarer stemme godt med α , *stricta* Rosenv.; kun ere de lidt mindre end de Exemplarer, som have ligget til Grund for Beskrivelsen i Consp. fl. groenl. (Andet Tillæg) p. 732, og delvis noget krummede. Smaa-axene ere stærkt violet anløbne og Anthererne violette. De foreliggende Exemplarer kunne frembyde nogen Lighed med Dvergexemplarer af *G. vaginata*; fra saadanne adskille de sig

dog ved mindre Smaaax, spidse Yderavner og tydeligt nervede Inderavner. — Tidligere kjendte Sydgrænse $68^{\circ} 18'$.

Glyceria vilfoidea (And.) Th. Fr. — Ekaluit i Ameralik-Fjord (O. H.).

Lycopodium annotinum L. α , *vulgare*. — Jakobshavn (S.).

Lycopodium complanatum L. — Godhavn $69^{\circ} 14'$ (S.), Ekaluit i Ameralik (O. H.). Det første Sted fandtes kun β , *Chamaecyparisissus* (A. Br.), det sidste Sted baade denne og Hovedarten samt Overgange mellem begge. Hovedarten voxede i Krat, β i Hede. — Tidligere kjendte Nordgrænse $64^{\circ} 55'$.

Polypodium Dryopteris L. — Godthaab (O. H.).

Polypodium Phegopteris L. — Korok 18. Juli 91 (S.).

Aspidium Lonchitis (L.) Sw. — Godthaab (S.).

Lastrea spinulosa (L.) β , *intermedia* Milde — Godhavn $69^{\circ} 14'$ (S.), Godthaab (O. H.). — Tidligere kjendte Nordgrænse $66^{\circ} 58'$.

Botrychium Lunaria (L.) Sw. — Ekaluit i Ameralik (O. H.), Anoritok ved Unartok-Fjord $60^{\circ} 29'$ (J.).

Equisetum scirpoideum Michx. — Tiggak i N. Strømfjord (S.).

Equisetum variegatum Schleich. — Jakobshavn (S.), Ekaluit i Ameralik, i Kjær (O. H.).

Equisetum sylvaticum L. — Imilik ved Jakobshavn S.). — f. *plejostachya*, enkelte Grene i de to øvre Kranse endende med Sporebladstand. — Umanak i Godthaabs-Fjord, Juni 91 (A. Dahl).